

vessants d'una mateixa serra. Deuen venir d'un derivat de *šaraq* 'llevar-se el Sol' (d'on *šarq* 'Orient').

Potser, doncs, podem postular un *mušāraq* en el sentit de «solana d'una muntanya» encara que els ben documentats són *mašraqa* «solana, lugar abrigaño» (5 *PALc.*), i *mašāriq*, pl. de *mašriq* 'levant' (i en alguns diccionaris també *mišraq* 'solana'). El millor sembla aqueix plural *mašāriq*, que està documentat en *RMa.* s.v. «òriens» (504), junt amb *mušriq*, *-raq* 'participis de la IV forma: que significa 'brillar el sol'. 10

(λ) *El Molitx* o *Moritx*, Placeta del-, que anoto a les Valls de Segó (xxx, 14.4); i *El Moratx* (xxvi, 68.15) al Poblenou de Benitatxell; tots dos poden venir de *al-murāǧǧ* dim. de *marǧ* 'prat', car una pron. -āǧǧ 15 oïda pels catalans com -eǧǧ, els faria l'efecte de l'equivalència mossàrab de -ǧIU: cat. -iǧ (cat. *mig* MEDIU).

(μ) MONCÚDIO

Paratge muntanyós o aturonat (xxx, 65.54). Potser 20 de *muqāddī* que *RMa.* consigna (474) amb la trad. «mendicus»: és el participi act. del verb *qāddā* 'bastar' (Dozy, II, 317), «suffire» recollit en la *Chrest.* de Kosegarten i en molts gloss. magrebins (*Bq*, Berggren, *Mobit* etc.): car pogué usar-se aplicat a un terreny que el pagès considerava adés com pobre i adés com productiu. De tota manera, com que *RMa.* i altres confonen en aquest mot el *k* i el *q*, i de la variant *kdy* ve el mot ben conegut *kūdyā* 'turó' (> *Alcúdia*) també pot ser que *muqāddī* vagi 30 pendre el sentit de 'aturonat': en tot cas la forma -cúdio amb -ú-o es pot pendre com a deguda a la influència d'*Alcúdia*.

(ν) MONERRIS i Monterri

No tinc nota d'aquell com a NL, si bé crec que 35 existeix en algun punt, en tot cas és un cogn. específicament valencià i propi de la zona dellà Xúquer (6 pobles d'allí en *AlcM*); especialment són molt coneguts els *Monerris* de Xixona; i com que en 40 el te. de Xixona tinc nota de la pda. *montēri* (xxxv. 1.96.20) em sembla que tots dos noms vénen de l'arrel *ḥrz* 'guardar, preservar' (V. supra en la nota sobre *Mofarès*); *Monerris* vindrà de *Munḥāriz* part. act. de F. VII, i *Monterri*, de *muthārriz* part. de F. V (amb la contracció vulgar *mut-per muta-* de que he parlat a *Mofarès* i a l'art. *acabar* del *DECH*); si bé en *Monterri* s'haurà eliminat la -s com si fos la d'un pl. català, i afegeit *n* per propagació de la nasalitat.

(ξ) MONGERRI

Pda. del te. de Sueca (xxxI, 18.13): de l'ar. *maǧārr* 'caixeta o cantiret folrat', aplicat a un lloc en forma de conca o de túmul: car *ma-* i *mo-* alternen sense límit en el vulgar hispànic, i la *n* resultarà de propa- 55 gació nasal (cf. *DECat.* s.v. *magerra*).

(ο) MONSEI

Pda. d'Onil (pron. *Monséj* xxxv, 175.8). Aljub de *munséj* te. Torrent (xxx, 143.1). *Moncey* cogn. mall. noble (segons el nobiliari de Ramon Calafat c. 1800; i Bover, *Bi. Escr. Bal.* 197). Tots tres vindran de *musāi*, l'adjectiu qualificatiu (nisba) del NP *Musā* (resposta aràbiga de l'hebreu *Moisés* (Hess 49, *GGAlg.* 294b); amb la propagació nasal.

(π) MONSÓ, MONSONS

1) *Els Monsóns* pda. del te. d'Ascó (xiii, 65.2).
2) Pla de *Monsó* pda. del te. de Lleida (Lladonosa, *La Ci. de Lda*) (on crec que és nom vell: si bé el meu inf. hortolà del te. de Lda. no me'n sabé donar raó).
3) Corral de *Munsó* te. de Sagra (xxxiv, 130.20).
4) Casa de *munsó* te. de Monòver (xxxvi, 87.15).
5) Que la coincidència amb el nom de la vila aragonesa de *Montsó* (cast. *Monzón*), vora el Cinca, és casual acaba de provar-nos-ho la partida muntanyenca de *Mani-munsóns* (a l'Isàvena, te. de Serradui, 5 k. de Roda), evidentment resultant d'assimilació d'un *Benimunsons* (com ja vaig dir en *E.T.C.*, I, 118, 265.10).

Tot deu venir de l'ar., *maǧsīm*, participi passiu de *ǧasam* 'assenyalar, marcar, definir', del qual (o d'una var.) ve el port. *monção*, abans *moução* 'vent asiàtic periòdic' que primer significà 'estació més o menys apropiada per navegar' (*DECH* III, 133a43, *DECat.* v, 778) (cf. *ǧasam* «signare» *RMa.*, d'on *ǧasim* «festum», *ǧasmi* «pluvia», *ǧasīm* «pulcher»); també usats com a NP: *Musīm* prenom a Algèria (*GGAlg.* 295; *Maǧsim*) i altres d'aquesta arrel a Aràbia (Hess 53b).

En els nostres noms devia indicar un indret 'assenyalat' (molló, etc.), o destinat per a això o allò. Tant en ells com en el mot portuguès modern (no encara en l'antic) s'introduí una altra nasal a la 1ª síl·laba, per propagació de la final -m. La -m es confonia amb -n en la pron. dels moriscos (*EntreDL*, III, 104).

(ρ) MONTAL

Font de *muntāl* (xxxiv, 4.23) o de *montāl* (12.1) en el te. d'Alcoi.

Clotxa del Muntāl te. Algímia de la Baronia (xxx, 36.1).

Notem que tots dos són sense -t, per tant no poden ser *Mont alt.* Ar. *muḥtār*, de l'arrel *ḥtr* 'escollir, triar' que *PALc.* tradueix «eieto para dinidad», junt amb el participi passiu *maḥtār* «escogido entre muchos» (229, 240). S'usa també com a NP a Algèria *Moḥtār* i *Moḥtāri* (*GGAlg*) (arrel diferent, si bé semblant, en variant *ḥtr*: 2 noms en Hess i *ḥattār* *GGAlg*). Suposarem *al-ʿain al-muḥtār* 'font selecta, font fina', amb la neutralització morisca *r/l*, i propagació nasal.

(ρ bis) *El Motalar* pda. de la Vall d'Uixó (xxx, 193.5): potser de *mutaḥtār* part. passiu de la F. V